

σκοτάδι έξω ήταν βαθύ... "Επειτα ποιος θα φρόντιζε για τις αγελάδες;... Είχε καιρό να τελειώσει πρώτα τη δουλειά της κι' έπειτα να πάει να φέρει τον παπᾶ...

"Ο Κλώντ δεν είπε τίποτε... "Εξ άλλου ένοιωθε τον εαυτό του λιγώτερο άσχημα. Μά ήθελε να έπωφεληθῇ αὐτῆς τῆς ἀνάπαυλας τῆς ἀρρώστειας του γιὰ νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ σχέδιό του.

"Επειτα ἀπὸ λίγη ὥρα, ὅταν ἡ Βικτώρια τελείωσε τὴ δουλειά της ἔξω, ὁ μπάρμπα Κλώντ ἄρχισε νὰ στενάζει σὰν νὰ πονοῦσε καὶ νὰ λήη παραπονιάρικα:

— "Ωϊμέ!... "Ωϊμέ!... Δεν εἶμαι καλά... Δεν εἶμαι καλά. Καὶ θὰ π ε θ ᾶ ν ω χωρὶς τὴ συγχώρησι τοῦ παπᾶ...

"Ἡ Βικτώρια δὲν δίστασε πειά...

"Αναψε τὸ φανάρι κι' ἐτοιμάστηκε νὰ θυγῇ ἔξω.

Τὴ στιγμή πού ἀνοίγε τὴν πόρτα, ὁ μπάρμπα Κλώντ τῆς φώναξε:

— Δεν εἶν' ἀνάγκη νὰ φέρῃς καὶ συμβολαιογράφο. Δεν ἔχω ἄλλο κληρονόμο ἀπὸ σένα. "Εξ άλλου δὲν ἔχω σχεδὸν τίποτε νὰ σοῦ ἀφήσω...

"Ἡ Βικτώρια δὲν ἀπάντησε, σκέφτηκε τὸν κρυμμένο θησαυρὸ της καὶ θυγῆκε ἔξω.

"Αργά, μὲ χίλιες προφυλάξεις, ὅσο ἄκουγε τὸ θόρυβο τῶν τσοκάρων τῆς ν' ἀπομακρύνεται ἀπάνω στὸ χῶμα πού τὸ εἶχαν σκληράνει ἡ πρῶτες παγωνιές, ὁ Κλώντ ἀνασηκώθηκε στὸ κρεβάτι του. "Επειτα, μὴν ἀκούγοντας πειὰ τίποτε, κατέθηκε σιγὰ-σιγὰ ἀπὸ τὸ κρεβάτι...

Κλονιζόμενος, λαχανιασμένος, στηριζόμενος σὲ μιὰ καρέκλα πού τὴν χρησιμοποιοῦσε γιὰ μπαστούνι, διέσχισε τὸ δωμάτιο κι' ἔφτασε κοντὰ στὸ κρεβάτι τῆς γυναίκας του.

"Εκεῖ στηρίξε τὴν καρέκλα καὶ, σταματώντας πολλές φορές γιὰ νὰ παρηάνασα, σκαρφάωσε σ' αὐτὴν κι' ἔφτασε στὸ κἀδρο, ὅπου ὁ Χριστὸς χαμογελῶντας μὲ τὰ καλοχτενισμένα μαλλιά του καὶ γένεια του ἔμοιαζε περισσότερο μὲ μοντέρνο ταχυδακτυλουργὸ παρά μὲ μάρτυρα θεῖο.

"Αφοῦ σταυροκοπήθηκε σὰν νάθελε νὰ ζητήσῃ συγγνώμην γι' αὐτὸ πού θὰ ἔκανε, παραμέρισε τὴν εἰκόνα, ἄρπαξε τὸ μαντῆλι πού ἔκλεινε τὸ θησαυρὸ τῆς Βικτωρίας, ξανάβαλε τὸ Χριστὸ στὴ θέσι του καὶ, θιαζόμενος ὅσο μπορούσε περισσότερο, ξαναγύρισε πρὸς τὸ κρεβάτι του.

Μὰ στὴ μέση τῆς κάμαρης ἔπεσε γονατιστός. "Ἡ δύναμεις του εἶχαν πειὰ ἐξαντληθῇ.

Σπρώχνοντας τὴν καρέκλα μπροστὰ του, κατάρθηκε νὰ συρθῇ ὡς τὸ κρεβάτι του...

"Ἦταν μαρτύριο ἀληθινὸ τὸ σύρσιμό του αὐτό...

"Ἡ δύσπνοια τὸν εἶχε ξαναπνιάσει καὶ χρειάστηκε ἓνα ὀλόκληρο τέταρτο τῆς ὥρας γιὰ νὰ χωθῇ μέσα στὰ σεντόνια του.

"Ἡ καρδιά του χτυποῦσε δυνατὰ, πολὺ δυνατὰ, τόσο πού χρειάστηκε ἓν' ἄλλο τέταρτο γιὰ νὰ συνέλθῃ κάπως καὶ νὰ μπορέσῃ ν' ἀνασηκωθῇ λιγάκι γιὰ νὰ κἀνῃ τὴν τελευταία πράξι τῆς ζωῆς του...

Τότε στὸ φῶς τοῦ λυχναριοῦ ἀνοίξε τὸ μαντῆλι μὲ τὸ θησαυρὸ τῆς γυναίκας του κι' ἄρχισε νὰ τὸν μετράει σιγὰ-σιγὰ, ἐνῶ τὸ πρόσωπό του εἶχε πάρει μιὰ σαρκαστικὴ ἔκφρασι...

Θὰ πραγματοποιοῦσε ἐπιτέλους τὴν ἐκδίκησί του...

Μέτρησε ἔτσι ἑκατὸ λουδοβίκεια!...

"Ἡ ἀθεόφοβη... Τὸν εἶχε γδύσει, τὸν εἶχε ληστέψει!...

"Επειτα ἄρχισε νὰ τὰ ψαχουλεύει μὲ τὰ δάχτυλά του καὶ νὰ τὰ χαϊδεύει...

Κατόπιν, γελῶντας σιωπηλὰ καὶ καταχθόνια, τὰ κατάπιε ἓνα-ἓνα...

Ναί, τὰ κατάπιε ἓνα-ἓνα, ὑπομονετικά, κανονικά, σὰν νὰ κατάπινε καραμέλλες...

"Ὅταν καὶ τὸ τελευταῖο λουδοβίκειο ἐξαφανίστηκε μέσα στὸ στομάχι του, ὁ μπάρμπα Κλώντ ἔχωσε τὸ μαντῆλι κάτω ἀπὸ τὸ στρώμα του κι' ἐξαντλημένος πειὰ, σωριάστηκε στὸ κρεβάτι

ΜΙΛΟΥΝ ΟΙ ΣΟΦΟΙ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΕΣ

Μὴ μιλάτε πολὺ γιὰ εὐτυχία σ' ἓναν πού εἶνε δυστυχής. Εἶνε τὸ μεγαλύτερο κακὸ πού μπορεῖτε νὰ τοῦ κάνετε.

Λαρμεναί

Στὴν πίστι, στὴν ἀρετὴ καὶ στὴν ἀγάπη θασιζέται ὅλη ἡ ἠθικὴ τοῦ κόσμου.

Ρενάν

"Αν πρόκειται νὰ παντρευτῆς, παντρεύου νωρὶς καὶ μικρὸς, γιὰ νάχῃς ἔτσι τὸν καιρὸ νὰ μετανοήσῃς...

Μάρκ Τουαίν

"Ἡ εὐτυχία εἶνε δύσκολο πρᾶγμα, γιὰτὶ μέσα μας δὲν εἶνε εὐκολο νὰ τὴν θροῦμε, εἶνε δὲ ἀδύνατο νὰ τὴν θροῦμε ἄλλοῦ.

Κα Στάελ

Μιὰ γυναῖκα ἄσχημη πού θέλει σώνει καὶ καλὰ ν' ἀρέσῃ, μοιάζει μὲ τὸν ζητιάνο ἐκεῖνον πού μᾶς ζητεῖ διὰ τῆς θίας τὴν ἐλεημοσύνη μας.

Σαμφέρ

"Ἡ ἀγάπη φέρνει γαλήνη σὲ ὅλα τὰ τρελλὰ πάθη τῶν ἀνθρώπων. Εἶνε ὁ οἰκτάτωρ ἐκεῖνος κάτω ἀπ' τὸν ὁποῖον ὑποτάσσεται κάθε ἄλλη δύναμις.

Σύλλερ

"Ὁ Θεὸς δὲν ἔδωσε γένειχ στὶς γυναῖκες, γιὰτὶ θὰ ἦταν δύσκολο νὰ σιωπήσουν τὴν ὥρα πού θὰ ξυριζόντουσαν...

Μάρκ Τουαίν

"Ὁ καλύτερος φίλος εἶνε ἐκεῖνος πού δὲν γνωρίζετε ἀκόμα.

Μπαλζακ

Τὰ ὠραιότερα μάτια εἶνε τὰ μάτια πού ἀγαποῦνε.

Τὸ κακὸ πού ἔκανε μιὰ γυναῖκα σ' ἓναν ἄντρα, μόνο μιὰ γυναῖκα πάλι μπορεῖ νὰ τὸν κἀνῃ νὰ τὸ ξεχάσῃ.

Δυσπιστεῖτε πρὸς τὴν γυναῖκα πού μιλάει γιὰ τὸν εαυτό της, ἔστω καὶ ὅταν τὸν κατηγορεῖ.

"Ὁ ἄνθρωπος κατὰ θάθος εἶνε πάντα μόνος. "Ὅσο κι' ἂν ἀγαπᾶ κανεὶς, ὅσο κι' ἂν τὸν ἀγαποῦν, κρύβει μέσα στὴν ψυχὴ του θαθεῖες ἐρημιές πού δὲν μπορεῖ ἡ ἀγάπη νὰ τὶς γεμίσει.

"Ἡ γυναῖκα εἶνε τὸ ὠραιότερο ἐλάττωμα τῆς φύσεως.

Μίλτον

"Ἡ γυναῖκα εἶνε τὸ ὄργανο τοῦ Διαβόλου.

"Αγιος Βερνάρδος

Πρέπει νὰ φοβάται κανεὶς τὸν ἔρωτα τῆς γυναίκας περισσότερο ἀπὸ τὸ μῖσος τοῦ ἀνδρός.

Σωκράτης

του...

Εἶχε ἐκδικηθῇ...

"Ὅταν σὲ λίγο ὁ παπᾶς ἔφτασε μαζὺ μὲ τὴν Βικτώρια τὸν θρῆκαν ἀναίσθητο.

Μὰ, καθὼς ἡ καρδιά του χτυποῦσε ἀκόμα, ὁ παπᾶς τοῦ ἔδωσε τὴν τελευταία μετάδοσι καὶ τὴν ἐξ ὕψους συγνώμην...

Κι' ἐκεῖνος χαμογελοῦσε ἱκανοποιημένος μέσ' στὴν ἀναισθησία του.

ΕΝΤΜΟΝ ΣΗ

Ἄνοιξε τὸ μαντῆλι κι' ἄρχισε νὰ μετρεῖ

«...Ἡμπορεῖτε πλέον νὰ ζητεῖτε ἡσυχοὶ καὶ νὰ κοιμᾶσθε ἡσυχοὶ χωρὶς τὴν ἀγωνίαν τῆς ἐπομένης ἡμέρας».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

(Ἀπὸ τοὺς λόγους του εἰς τὸ συλλαλητήριον τῆς Θεσσαλονίκης κατὰ τὴν 25ην Ὀκτωβρίου 1936).